

[Transcript] Dagens Eko / Så fostras ryska barn till Putins patrioter

Maria, hur viktigt är det för Putin att barnen i Ryssland ska stötta invasionen av Ukraina?
Oerhört viktigt. Barnen är ju framtiden, så det är hans propagandaverktyg.

Det här är dagens eco med Robin Olin. I dag så fostras ryska barn till Putins patrioter.

Den 19 april i år sitter rysslands president Vladimir Putin vid sitt skrivbord med en rysk flagga
privid.

På en videoskärm framför honom syns rysslands biträdande premiärminister.

Hon berättar om en ny ungdomsorganisation som efter att barnen själva fått rösta, fått namnet
rörelsen för de första.

Men Putin invänder. Vad betyder det? Du menar pionjärerna va, säger han?

Det är ju ett gammal dags sätt att säga det, svarar hon och påpekar att barnen faktiskt valte namnet
de första.

Men Putin insisterar. Ungdomsorganisationen borde heta pionjärerna tycker han.

Du kan väl tänka på det, säger Putin och ler.

Gäster Maria Persson Löfgrim mår skvar korrespondent.

Ja Maria, jag tänker om vi börjar med det här ordet pionjärerna som Putin tycker att den här nya
ungdomsorganisationen i ryssland ska heta. Vad kommer det där ifrån?

Pionjärerna fanns som en ungdomsrörelse eller en barnrörelse. Barnen var 11 till 15 år på
sovjettiden från 1922.

Och det här var ju då kommunistpartiet som organiserade alla barn som pionjärer.

Det här är bilder från pionjärlegret Sorka som betyder gryningen några mil utanför det måste vara.
Och marstakten här är det ju inget fel på.

Och de hade en liten uniform, en röd halsduk runt och en lite uniformsaktig mössa.

Okej, riktigt kommunistiskt klädmöda.

Precis, så det här kan man ju se om man kommer ihåg historien så var det ju så att skautrörelsen
blev först förbjuden i och med

att det kommunistiska partiet eller Bolsvikerna tog makten i ryssland.

Så istället skapar man då sin egen skautrörelse kan man säga.

Aha, det här är sovjettskauter.

Ja, det presenterades ju som det men i själva verket så blev det ju en del av systemet där alla var
tvungna

att från tidig ålder var medlem av det kommunistiska partiet.

Varje barn får ju presentera sig, jag heter Si och så och jag är en sovietisk pionjär i Vladimir Ilych
Lenins anda.

Och vad innebar det i sovjet?

Att vara pionjär och vad får man göra som barn?

Ja, framför allt om jag pratar med mina ryska vänner så berättar de om pionjärlägre på sommaren.

Medan pojkar till exempel har fått en torpedbåt placerad i en damm här och får lära sig att
hantera krigets rödskap

vilket de gör med stor entusiast så sitter de välartade sovietiska flickpionjärerna snyggt och
ordentligt vid sina symaskiner.

Alla barn skickade sig iväg på pionjärläger och jag har en kompis Olga som berättar för mig varje år
att det där pionjärlägget var det värsta hon har varit med om och hon ringde direkt i sina föräldrar
och sa

ta hem mig direkt annars rymmer jag. Hon trots att det då var sovietiskt tid gjorde upproar.

Men vad var det Olga tyckte var så hemskt?

Det var där de ska gå upp en viss tid de ska stå i vakt de ska göra honör de ska stå på led och allting är väldigt militaristiskt uppbyggt när man ska äta hur kort tid man måste äta regler.

I mellan var det då kommunistisk skolning.

Så det är någon slags ideologilära inbyggt i det här scoutläger.

Ja och en väldigt ideologiserad barnuppfostran som utgår då från kommunistpartiet.

Ja för sen vet vi alla vad som händer. Sovietunionen kollaps här.

Vad blir det kvar av den här idén om pionjärerna och de patriotiska barnen då?

Ja det vittrar ju sönder. Faktum är ju att i samband med att Sovietunionen bryts upp

och Baris Jälsin blir rysslands första president så förbjuds ju kommunistpartiet

och därmed grunden för hela pionjärer och alla de här grupperna som fanns

som var kopplade till kommunistpartiet det raseras ju.

Och just i det läget i början av 90-talet så verkar det inte vara så många som gråter över det.

Inte din vän Olga i alla fall?

Absolut inte min vän Olga men jag skulle säga att jag hörde inte så många som klagade att jag var i Ryssland när Ryssland hade blivit i Ryssland och när Sovietunionen bryts upp och jag hörde väldigt sällan några nostalgiska känslor för pionjärer och kommunistpartiet.

Snarare fanns det en enorm ilska gentemot detta parti som hade styrt människors liv.

Ja för då undrar man ju hur börjar det här leta sig tillbaka igen så att ett antal år senare

Vladimir Putin själv tycker att det är en bra idé att sätta samma namn på en ungdomsorganisation.

Man får ju komma ihåg att en 70-årig Putin är ju en produkt av det här samhället.

Han är ju själv en del av, han har ju vuxit upp på det sättet och har aldrig sagt ett ont ord

utan tvärtom har han ju sagt att det var den geopolitiskt största katastrofen att Sovietunionen bryts upp.

Det var väl många som skrattade lite och trodde att han skämtade men det har vi ju förstått

att det gjorde han inte och Ryssland i hans ögon är ju en arvtagare till både

den sar ryska imperiet och Sovietunionen. Så någon slags mischmars och att man återvänder till det

det är ju för att nu så är det ju ett läge där man måste bygga tillbaks det här patriotiska och så.

Men hur ser motsvarigheten ut idag? Vad finns det för exempel på hur barnen fostras in

i den här patriotismen i dagens ryssland, i potens ryssland?

Dels är det ju faktiskt så att kommunistpartiet har återupplivat pionjärrörelsen.

Kommunistpartiet har inte förmiddat längre och de har fått lite ny vind. Så det finns kanske viss konkurrens däremellan det kommunistiska partiet på pionjärrörelse.

Och Vladimir Putin försöker att återuppliva det här. Alltså det har ju funnits en ungdomsrörelse som skapat som en ungdomsrörelse till maktpartiet och gärna i ryssland.

Och de har ju använts men nu har man väl kommit fram till att de kanske inte är tillräckligt enhetliga

utan man vill också få in det här lite mer militaristiska marscherna och det.

I dagens läge där ryssland för krig mot Ukraina så använder man väldigt mycket symbolik

från andra världskriget och som om det är samma och därför så passar kanske det bättre

med barn i uniformer och som marcherar.

Men förutom de här ungdomsorganisationerna finns det andra exempel på hur man i

Putins ryssland försöker fostra barnen till någon slags patriotism.

Ja det gör det och framför allt i skolorna så har man ändrat dels läraryböckerna

där till exempel Stalin inte längre beskrivs som den despot han var utan mer som den som vann andra världskriget men också har man ju infört nya delar där man då ska tala alltså varje morgon en gång i veckan så har lärarna fått i uppgift att en timme ha patriotisk fostrande där man då ska dels ha den ryska hymnen. Den ryska flaggan ska finnas med och så ska barnen då få lära sig om det stora hemlandet och varför det är så bra.

Okej så det är ju inskrivet på schemat helt enkelt.

Ja det är det. Sen finns det väl skolor och lärare som försöker undkomma en del av det här. Jag har träffat sådana lärare som har försökt men det finns lärare som har blivit sparkade för att de inte har haft det här ämnet den här timmen då. Och man ägnar sig också mycket åt det här symbol bokstäverna som vi har funnits sedan kriget började 24 februari så har man ju av någon anledning använt zäta och v. We're finally learning today what zee means.

It's Russian shorthand for victory emblazoned on Russian tanks and military vehicles in Ukraine. Today critics around the world are calling it the new swastika.

Och i en del skolor har barn fått ställa sig så de står som ett zäta eller står som ett v så att man använder de här lite lätt obigripliga symbolerna.

Okej märks det på andra sätt rent konkret i undervisningen.

Ja men det är också så att man har ändrat alfabetet lite grann till att A till exempel när man ska lära sig bokstäverna så kan A då stå för army eller B för broderskap och man har också plancher med symboler på soldater och i den här timmen av patriotisk fostran så kan man också ägna sig åt att hylla en militär som deltar i kriget i Ukraina. Alltså att man lyfter fram en person och visar en bild på en soldat och så ska alla säga att det här är en modig och viktig person som försvarar vårt land att det är också viktigt att man använder ordet försvarar inte att vi krigar ju inte utan de försvarar sig.

I Stademagnet Ogors som ligger långt bort i fjärran Ryska.

Östen har man då haft tävlingar för barn i simning i kamouflarskläder och med Kalashnikov alltså maskingivär på ryggen.

Jag skrattar här men då ska man simma med givären på ryggen.

Ja och det finns även exempel på där man klär upp mindre barn och inte har börjat skolan än i militära kläder och deras leksak är en strittsvagn, en mini strittsvagn alternativt istället för en trampbild så har man en trampstrittsvagn.

Det existerar också.

Det militaristiska har krypigt längre och längre in på alla nivåer i samhället.

Så det handlar om någonstans att få sträns stolthet över militarismen i Rysland?

Ja man ska vara stolt över varje ny i Skanderaket

och då har man insett att för att det ska hålla den här retoriken mot väst

att väst är någonting dåligt, att vi är mycket bättre själva

så måste man ju ha någonting och visa att vi är bättre

och under Vladimir Putin har han byggt upp just den här bilden av stormakt militärt sätt

att han måste kunna ge någonting som man kan vara stolt över

och då är det det här som man ska vara stolt över för på många andra nivåer

så har det ju inte utvecklats eller hänt så mycket.

I januari 2023 samlas tonåringar ur en ryska genarmia eller unga armen på ett krigsmuseum i Volgograd tidigare Stalingrad då marxerar i röda baskrar och svär en trohetsed till fostlandet

För Nyhetsbyrån AFP berättar en av lärarna

att ungdomarna skickat vykort med nyårshälsningar till ryska soldater som krigar i Ukraina eller som deltar i specialoperationen, som hon kallar det

Maria, det här är en annan slags ungdomsorganisation

med ännu mer militära inslag, vad jag förstår, unga armen

Vilka är de och vad är det de håller på med?

Det här är ju en del av det som Vladimir Putin också försöker bygga upp

en återgång till att verkligen få en värnpliktsarmistället för en kontraktsarmist

och då gäller det att bygga upp ungdomsorganisationer där man kan hitta adepter

som är villiga att fortsätta inom armen.

Nu i en med kriget så kan ju vem som helst bli rekryterad

och då har Vladimir Putin förmodligen insett att de är illa förberedda

och därför så måste man börja tidigt

Vad får de göra med de här ungdomarna som är mer unga armen?

De skulle lära sig vapen

De skulle lära sig sätta ihop och ta en kalashnikov

De skulle lära sig skjuta prick, de var militärövningar

Med vapen då. De skulle lära sig militärdisciplin

alltså att veta hur man betar sig, att man marcherar på ett visst sätt

och hur man agerar gentemot överordnande

och att det är en väldigt hård disciplin

Det här är ju en slags förberedelse för en militär utbildning helt enkelt

Ja

De är lite klädda som pionjärer i samma Bersa och röda

med baskral

och sen så har de också en symbol som är

en kommunistisk röd stjärnan

men med en ön i mitten som är vitt

Det är verkligen lite samma mode och uttryck som går igen här hela tiden

Ja, det här är ju ett sätt att försöka hitta de här som är nostalgiska

efter ordning och reda Sovjetunionen

där allting var inordnat och bestämt

och man visste på förhand vad som gällde

Man anspelar på de symbolerna och att musiken som man hör

är ju sådant som många ryssare har vuxit upp

eftersom det spelas alltid i de här nostalgiska krigsfilmerna

Så de som tänker ut hur de ska utforma de här organisationerna

de vet vad de gör då?

De vet att vilka symboler som slår anneton

hos de här som är nostalgiska

[Transcript] Dagens Eko / Så fostras ryska barn till Putins patrioter

Och jag tycker en sak som man måste komma ihåg
När Sovjetunionen raserades och Ryssland byggdes upp
det som också raserades helt och hållet
det var ju den ryska armen
och det tyckte många vara skamligt
och det är också därför på ett introdag har jag satsat så mycket på
att återuppliva den här riktiga, starka ryska armen
där de som är med är stolta
Det finns en viss revanslusta i delar av ryska samhället
när det gäller det här med militären
Ja och sen om man ska vara ännu mer spekulativ
så skulle man kunna säga att de som tycker det här är bra
de tänker på alla misslyckade, alkolliserade ryska män
som dör för tidigt, som superjåls,
som slår sina hustror
då blir det här, liksom de här är rena, fina, hedliga
lite grann som laddde mig på, och då byggde sin bild
det är dem också
och jag tror det är därför också som man sätter sina barn i sådana här utbildning
för man hoppas att det här ska göra att de inte hamnar i några dåliga sällskap
Då är vi tillbaka i scouterna igen egentligen
Ja faktiskt
Men du Maria, det är ju ändå så att
ja, någonstans så får jag i alla fall
direkt känslor av att det är inte rätt
att blanda vapen och barn
och liksom krigspropaganda och barn och så där
Går det här hem i Ryssland skulle du säga
den här pushen som sker nu
att få med barnen i krigsansträngningen
Tyvärr så tror jag att så många ryssar är skadade av det förflutna
och att de därför tror att det här är svaret
och då tillåter de det
men sen finns det ju hur många ryssar som helst
som tycker att det är förfärligt
som har haft det som skäl att de lämnat landet
att de inte vill ha sina barn i skolorna
för att de vill inte att de ska få den fosteran
som det här är en del av
Har du pratat med din vän Olga
om de här nya lägre
som har dykt upp för barnen
Ja min kompis Olga, hon har ju lämnat Ryssland
just för att hon har själv ett litet barn

[Transcript] Dagens Eko / Så fostras ryska barn till Putins patrioter

som hon först hade i ryskskola och snart insåg
att det går inte att hon inte vill
att hennes barn ska utsättas för den typ av
indoctrinering som det faktiskt är
i de ryska skolorna nu
Tack Maria
Tack Robin
Och det var allt från Dagens ECO
Vi hörs igen imorgon
Programledare var Robin Olin
gäst Maria Persson Lövgren
och vi som producerade heter Katja Magnusson
och Ludvig Jansson
För fler poddar med just Maria Persson Lövgren
rekommenderar vi er att lyssna på
radikorrespondenterna Ryssland
Den podden finns också i Appelsvägs Radioplay